

Piotr Kucharski

Radny Rady Miejskiej

Tomaszowa Mazowieckiego

Tomaszów Mazowiecki, dnia 15 lipca 2026 roku.

Pan Prezydent
Proszę o zajęcie stanowiska

20.07.26

Przewodnicząca Rady Miejskiej
Tomaszowa Mazowieckiego

Barbara Klatka

BIURO
RADY MIEJSKIEJ
w Tomaszowie Maz.

16.07.2026

Szanowny Pan

Marcin Witko

Prezydent Miasta Tomaszowa Mazowieckiego

za pośrednictwem:

Barbara Klatka

Przewodnicząca Rady Miejskiej

INTERPELACJA

w sprawie wdrożenia spójnej, systemowej polityki małej i dużej retencji wodnej Gminy Miasto Tomaszów Mazowiecki, przeciwdziałania ujemnemu bilansowi wodnemu, renaturyzacji rzek oraz koordynacji działań z organami państwowymi w obliczu kryzysu hydrologicznego

Na podstawie art. 24 ust. 3, 4 i 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, składam interpelację w sprawie o krytycznym znaczeniu dla bezpieczeństwa ekologicznego, gospodarczego i bytowego mieszkańców Tomaszowa Mazowieckiego – to jest w sprawie pilnej konieczności wypracowania i wdrożenia zintegrowanej polityki gospodarowania zasobami wodnymi na terenie miasta.

Bezpośrednią inspiracją do podjęcia tego tematu są najnowsze analizy naukowe w dziedzinie hydrologii (m.in. ekspertyzy Piotra Bednarka, prezesa Fundacji Wolne Rzeki), które jednoznacznie wskazują, że **Polska znajduje się na krawędzi głębokiego ubóstwa wodnego**. Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, że nasz kraj plasuje się na szarym końcu Unii Europejskiej pod względem zasobów wodnych. Co kluczowe, od ponad dekady

bilans wodny w wielu rejonach kraju – w tym w pasie centralnym, obejmującym województwo łódzkie – jest systematycznie ujemny (więcej wody odparowuje i odpływa, niż dociera w postaci efektywnych opadów). Powoduje to drastyczne szczypanie wód gruntowych, a postępujące zmiany klimatyczne, fale upałów, brak śnieżnych zim oraz nawalne opady potęgują zjawisko suszy rolniczej i miejskiej.

Tomaszów Mazowiecki jest miastem o unikalnym hydrologicznym położeniu, przez które przepływa kilka rzek (Pilica, Wolbórka, Czarna). Choć rzeki te zachowały w dużej mierze swój cenny, naturalny charakter, to miejskie odcinki Wolbórki i Czarnej uległy częściowej regulacji. **Rzeka wyprostowana to rzeka skrzywdzona i bezpowrotnie przyspieszająca spływ wody.** W dobie kryzysu zrównoważony rozwój Tomaszowa Mazowieckiego wymaga odejścia od archaicznych metod inżynierii wodnej sprzed kilkudziesięciu lat, na rzecz **renaturyzacji** oraz ochrony dzikiego charakteru rzek w synergii z otaczającymi miasto obszarami chronionymi (rezerwat przyrody, tereny Natura 2000).

Obecnie w strukturach miejskich nie funkcjonuje jednolity program małej i dużej retencji. Inwestycje komunalne bardzo często pomijają systemowe zbieranie deszczówki, a przestrzeń miejska cierpi na postępującą „betonozę”. Jako samorząd musimy natychmiast zweryfikować dotychczasowe plany i podjąć współpracę z instytucjami państwowymi (Wody Polskie, Lasy Państwowe, RDOŚ).

W związku z powyższym, proszę o udzielenie szczegółowych odpowiedzi na następujące pytania:

SZCZEGÓŁOWE PYTANIA INTERPELACYJNE

I. Mała retencja miejska i standardy inwestycyjne

- 1.** Czy Gmina Miasto Tomaszów Mazowiecki posiada zintegrowany, strategiczny dokument określający zasady małej i dużej retencji oraz ochrony zasobów wodnych na terenie miasta? Jeśli nie, to czy i kiedy zostaną podjęte prace nad jego stworzeniem?

2. Czy w ramach wydawanych warunków technicznych oraz realizacji własnych inwestycji miejskich (budowa dróg, parkingów, obiektów kubaturowych) **wprowadzono obligatoryjny wymóg stosowania systemów małej retencji** (np. ogrodów deszczowych, muld chłonnych, nawierzchni przepuszczalnych, zbiorników na deszczówkę)? Proszę o wskazanie procentu miejskich inwestycji z lat 2022–2026, które takie systemy posiadają.

3. Czy miasto planuje uruchomienie lokalnego programu dotacyjnego dla mieszkańców (na wzór programów "Złap deszcz"), stymulującego prywatne zbieranie i retencjonowanie wód opadowych na terenie posesji jednorodzinnych i wielorodzinnych?

II. Status rzek i polityka renaturyzacji w Tomaszowie Mazowieckim

4. Naukowcy alarmują, że coroczne tzw. „prace utrzymaniowe” polegające na mechanicznym odmulaniu, pogłębianiu i koszeniu koryt małych rzek niszczą ich zdolności retencyjne i przyspieszają katastrofalny odpływ wody. **Jakie konkretne prace utrzymaniowe bądź regulacyjne były prowadzone na zlecenie miasta lub we współpracy z Wodami Polskimi na Wolbórze i Czarnej w ciągu ostatnich 5 lat?**

5. Czy Urząd Miasta posiada plany lub analizy dotyczące **renaturyzacji uregulowanych odcinków Wolbórki i Czarnej** (np. poprzez odtwarzanie meandrów, odsuwanie wałów, tworzenie kontrolowanych obszarów zalewowych/polderów) w celu zatrzymania fali wezbraniowej i zasilenia wód gruntowych w mieście?

6. Jakie jest oficjalne stanowisko Prezydenta Miasta w zakresie **ochrony populacji bobrów** na terenie Tomaszowa Mazowieckiego? Działalność bobrów i budowane przez nie tamy stanowią najbardziej efektywną, darmową i naturalną formę małej retencji, która poprawia mikroklimat dolin rzecznych. Czy miasto przeciwdziała niszczeniu bobrowych tam w miejscach, gdzie nie zagrażają one bezpośrednio infrastrukturze mieszkalnej? Czy bobry poddawane są odłowieniu z uśmierceniem?

III. Relacje instytucjonalne i obszary chronione

7. Tomaszów Mazowiecki otoczony jest unikalnymi kompleksami leśnymi i obszarami chronionymi (m.in. Dolina Pilicy, rezerwat Niebieskie Źródła). Czy miasto prowadzi stały dialog z **Lasami Państwowymi (Nadleśnictwo Smardzewice)** w celu blokowania i zasypywania dawnych, wysuszających teren rowów melioracyjnych na obszarach leśnych graniczących z miastem, co stanowi klucz do odbudowy lokalnego poziomu wód gruntowych?
8. Kiedy po raz ostatni władze miasta uzgadniały z Państwowym Gospodarstwem Wodnym **Wody Polskie** (Nadzór Wodny w Tomaszowie Mazowieckim / Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej) plany przeciwdziałania suszy w regionie? Czy miasto zgłaszało uwagi do planów utrzymania wód, żądając wyłączenia dzikich odcinków naszych rzek z agresywnych prac inżynierskich?

IV. Jakość wody i monitoring hydrogeologiczny

9. Wzrost temperatur rzek (notujący w Polsce w okresach letnich drastyczne wartości powyżej 30°C) drastycznie obniża zdolność wód do samooczyszczania i degraduje ich jakość. Czy miasto monitoruje temperaturę i parametry fizykochemiczne wód powierzchniowych wpływających do miasta i jak zabezpieczane są miejskie ujęcia wody pitnej przed ewentualnym kryzysem ekologicznym?
10. Czy Urząd Miasta posiada wiedzę i sprawuje realną kontrolę (we współpracy z Wodami Polskimi) nad **skalą poboru wód podziemnych z głębokich warstw wodonośnych** przez podmioty gospodarcze na terenie miasta? Hydrologi wskazują na problem niekontrolowanego szczyptywania tzw. "zaskórniaków" wodnych, których deszcz nie odbuduje przez setki lat.
11. Jakie są przeprowadzone analizy dla zmiany systemu poboru wody do zasobów komunalnych z poboru rzeczno-ekologicznego na pobór z odwierconych studni? Proszę o przedstawienie szczegółowych danych.

DODATKOWE WNIOSKI STRATEGICZNE

W celu nadania Tomaszowowi Mazowieckiemu miana lidera niebiesko-zielonej transformacji w regionie, składam następujące wnioski:

- **Wniosek o powołanie Międzyinstytucjonalnego Zespołu ds. Bezpieczeństwa Wodnego Tomaszowa Mazowieckiego** pod przewodnictwem Prezydenta Miasta, z udziałem przedstawicieli PGW Wody Polskie, Lasów Państwowych, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ), wójtów gmin sąsiednich oraz niezależnych hydrologów i przyrodników. Zadaniem zespołu byłoby stworzenie spójnego planu retencji dla całej zlewni miejskiej.
- **Wniosek o wprowadzenie „Karty Standardów Retencyjnych” dla miejskich planów zagospodarowania przestrzennego (MPZP)** – wprowadzenie zakazu dalszego uszczelniania powierzchni biologicznie czynnych na nowo projektowanych osiedlach i terenach przemysłowych oraz nakaz tworzenia zielono-niebieskiej infrastruktury.
- **Wniosek o zabezpieczenie środków w budżecie miasta na rok 2027 na realizację pilotażowego projektu renaturyzacji** wybranego miejskiego odcinka rzeki Wolbórki lub Czarnej, przywracającego jej naturalne rozlewiska spowalniające bieg wody.

UZASADNIENIE

Woda przestała być zasobem niewyczerpalnym, a stała się kluczowym elementem bezpieczeństwa strategicznego państwa i samorządu. Dalsze ignorowanie ujemnego bilansu wodnego oraz bezrefleksyjne betonowanie przestrzeni miejskiej doprowadzi w perspektywie kilku lat do drastycznego wzrostu kosztów uzdatniania wody, regularnych braków ciśnienia w sieciach wodociągowych w okresach letnich oraz pustynnienia terenów zielonych w Tomaszowie Mazowieckim.

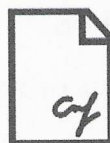
Nasze rzeki są ogromnym kapitałem. Ich regulacja i przyspieszanie odpływu wody w imię przestarzałej doktryny inżynierskiej to błąd, za który zapłacą kolejne pokolenia tomaszowian. Musimy działać natychmiast, łącząc kompetencje własne z instytucjami państwowymi, aby zatrzymać każdą kroplę wody w krajobrazie naszego miasta.

Oczekuję na pisemną odpowiedź na interpelację w ustawowym terminie 14 dni.

Z wyrazami szacunku

Piotr Kucharski

Radny Rady Miejskiej

PODPIS ZAUFANY

PIOTR
KUCHARSKI
15.07.2026 11:57:08 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym